

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

دانشگاه علم و فرهنگ

دانشکده علوم گردشگری

پایان نامه کارشناسی ارشد طبیعت گردی (اکوتوریسم)

**آموزش طبیعت و طبیعت گردی (اکوتوریسم) در دوره متوسطه نظری
(راهنمایی و دبیرستان) برنگرش دانش آموزان**

(مطالعه موردی: کتاب های جغرافی راهنمایی و دبیرستان - سال تحصیلی ۹۲-۹۱)

نگارش :

زهرا حاجی پور

استاد راهنما :

دکتر علی رحیم پور

استاد مشاور

دکتر سید جلال موسوی بازرگانی

مهر ماه ۱۳۹۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تقدیم به:

پدر و مادر بزرگوارم

که فروغ حیاتشان بزرگترین شادی زیستن است.

همسر گرامی و فرزندان مهربانم که مرا در این

تحقیق همراهی و یاری نمودند.

و

همه علاقمندان اکوتوریسم

سپاس گزاری:

"من لم يشكر المخلوق لم يشكر الخالق"

سپاس بیکران و ستایش برخاسته از عمق دل و جان به پیشگاه بیکران خداوندگاری که
ستایش، زبور و زبان است و سپاس گزاریش واجب و آرام بخش جان

تقدیری شایسته و شکری بایسته از اساتید بزرگوارم:

جناب آقای دکتر علی رحیم پوردر سمت استاد راهنما

جناب آقای دکتر سیدجلال موسوی بازرگانی در سمت استاد مشاور

چکیده

آموزش و پرورش نهادی است که می توان از طریق آن مفاهیم مربوط به طبیعت گردی و حفظ میراث طبیعی را به مخاطبان ارائه کرد تا با آشنایی آنها با این مفاهیم رفتار متناسب با حفاظت طبیعت را فرا بگیرند. در کتابهای درسی دوره متوسطه (راهنمایی و دبیرستان) در مورد طبیعت و طبیعت گردی (اکوتوریسم) بیشتر روی چه مقوله هایی و چقدر تأکید شده و نگرش دانش آموزان چگونه است؟ پژوهش حاضر از نوع کاربردی و روش تحقیق آن توصیفی-تحلیل محتوا و میدانی می باشد. ابزار گردآوری اطلاعات جدول تحلیل محتوا می باشد و از طریق پرسشنامه، نگرش دانش آموزان نسبت به طبیعت و طبیعت گردی سنجیده شد. روش تجزیه و تحلیل و آمار توصیفی، مربوط به هریک از سوالات تحقیق است. سپس به بیان استنباطها و تفسیر موارد بر اساس اهداف پیش بینی شده پرداخته و نتیجه نهایی بیان گردید. در ابتدا پس از بررسی ادبیات طبیعت گردی ۸ مؤلفه اصلی و ۴۵ مؤلفه فرعی مرتبط با طبیعت گردی شناسایی گردید، پس از بررسی و تجزیه و تحلیل کتاب های (جغرافی) دوره راهنمایی و دبیرستان در ارتباط با مفاهیم طبیعت گردی نشان داد که ۷/۷ درصد از کل محتوای کتابها به مفاهیم مرتبط با طبیعت گردی و ۹۲/۲۳ درصد به سایر مفاهیم تعلق دارد. نتایج بدست آمده نشان می دهد که در کتب درسی از ۸ مفهومی که به نظر متخصصان اکوتوریسم معرف طبیعت گردی می باشد، بیشترین چهار مفهوم پرداخته شده است. پس از تجزیه و تحلیل پرسشنامه دانش آموزان با استفاده از تکنیک آزمون دو جمله ای و فریدمن این نتیجه بدست آمده که در کل نگرش دانش آموزان نسبت به طبیعت و طبیعت گردی در سطح متوسط و بالایی باشد ولی نتایج نشان داد که مطالب کتابها در مورد طبیعت گردی در نگرش آنها مؤثر نبوده و در سطح پایین بوده است.

واژه های کلیدی : طبیعت گردی، آموزش و پرورش، تحلیل محتوا

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فصل ۱- مقدمه و کلیات.....	۰
۱-۱- مقدمه.....	۱
۲-۱- بیان مسئله.....	۲
۳-۱- اهمیت و ضرورت تحقیق.....	۴
۴-۱- اهداف تحقیق.....	۶
۵-۱- سوالات تحقیق.....	۶
۶-۱- تعریف متغیرهای تحقیق	۶
۱-۶-۱- گردشگری (توریسم).....	۶
۲-۶-۱- طبیعت گردی (اکوتوریسم).....	۷
۳-۶-۱- آموزش و پرورش.....	۸
۴-۶-۱- محتوای آموزشی.....	۸
۵-۶-۱- دوره راهنمایی تحصیلی.....	۹
۶-۶-۱- دوره متوسطه.....	۹
۷-۶-۱- دوره های تحصیلی در نظام آموزش و پرورش جمهوری اسلامی ایران.....	۱۰
۷-۱- قلمرو تحقیق.....	۱۱
۱-۷-۱- قلمرو زمانی.....	۱۱

۱۱	۲-۷-۱ قلمرو مکانی.....
۱۱	۳-۷-۱ قلمرو موضوعی.....
۱۲	۸-۱ روش تحقیق.....
۱۲	۹-۱ تکنیک های جمع آوری اطلاعات.....
۱۳	۱۰-۱ فنون تحلیل داده ها.....
۱۳	۱۱-۱ جامعه و نمونه آماری.....
۱۴	۱۲-۱ ابزار اندازه گیری.....
۱۴	۱۳-۱ روایی و پایایی ابزار اندازه گیری.....
۱۵	۱۴-۱ محدودیت های تحقیق.....
۱۵	۱-۱۴-۱ محدودیت های در اختیار محقق.....
۱۵	۲-۱۴-۱ محدودیت های خارج از اختیار محقق.....
۱۶	۱۵-۱ پیشینه تحقیق.....
۱۷	فصل ۲ ادبیات تحقیق.....
۱۸	۱-۲ مقدمه.....
۱۹	۲-۲ تعاریف و مفاهیم اساسی.....
۱۹	۱-۲-۲ گردشگری (توریسم).....
۲۱	۲-۲-۲ گردشگر (توریست).....
۲۰	۳-۲-۲ طبیعت گردی (اکوتوریسم).....

- ۲۷.....۴-۲-۲- طبیعت گرد (اکوتوریست).....
- ۲۸.....۵-۲-۲- فرصت ها و تهدید های اکوتوریسم.....
- ۲۹.....۶-۲-۲- فرصت های بالقوه اکوتوریسم.....
- ۳۸.....۷-۲-۲- تهدید های بالقوه اکوتوریسم.....
- ۴۱.....۸-۲-۲- اکوتوریسم پایدار.....
- ۴۲.....۹-۲-۲- رابطه جغرافیا و اکوتوریسم.....
- ۴۳.....۱۰-۲-۲- رابطه محیط زیست و اکوتوریسم.....
- ۴۴.....۱۱-۲-۲- جایگاه اکوتوریسم در ایران.....
- ۴۵.....۱۲-۲-۲- ویژگیهای مناطق مورد نظر اکوتوریسم.....
- ۴۶.....۱۳-۲-۲- اسلام و اهمیت حفظ طبیعت.....
- ۴۷.....۱۴-۲-۲- اکوتوریسم و ظرفیت پذیری محیط(ظرفیت برد).....
- ۴۷.....۱۵-۲-۲- نقش آموزش و پرورش در توسعه طبیعت گردی و حفاظت از محیط زیست.....
- ۵۱.....۱۶-۲-۲- روش تحلیل محتوا.....
- ۵۳.....۱۷-۲-۲- مراحل تحلیل محتوا.....
- ۵۵ فصل ۳ روش شناسی تحقیق(متدولوژی).....
- ۵۶.....۱-۳- مقدمه.....
- ۵۸.....۲-۳- روش تحقیق.....
- ۵۹.....۳-۳- جامعه و نمونه آماری روش اندازه گیری.....

- ۳-۴- ابزار اندازه گیری.....۵۹
- ۳-۵- روش و ابزار گردآوری اطلاعات و داده ها.....۶۰
- ۳-۶- تحلیل محتوا.....۶۰
- ۳-۶-۱- پرسشنامه علاقه و نگرش.....۶۳
- ۳-۷- روش تجزیه و تحلیل اطلاعات.....۶۵
- فصل ۴ تجزیه و تحلیل داده ها ۶۹**
- ۴-۱- مقدمه ۷۰
- ۴-۲- تعاریف آماری..... ۷۰
- ۴-۳- سوالات تحقیق..... ۷۱
- ۴-۴- آمار توصیفی..... ۷۲
- ۴-۴-۱- تحلیل محتوای کتب جغرافیایی مقطع متوسطه نظری (راهنمایی و دبیرستان) از حیث مفاهیم مربوط با طبیعت گردی..... ۷۲
- ۴-۴-۲- آمار توصیفی سوالات پرسشنامه دانش آموزان..... ۱۰۰
- ۴-۵- آمار استنباطی..... ۱۰۵
- فصل ۵ - نتیجه گیری و پیشنهادها..... ۱۰۹**
- ۵-۱- مقدمه..... ۱۱۰
- ۵-۲- بررسی..... ۱۱۰
- ۵-۳- سوالات تحقیق..... ۱۱۱
- ۵-۴- نتیجه گیری سوالات تحقیق..... ۱۱۱

۵-۵- پیشنهادها..... ۱۲۱

۵-۵-۱- پیشنهادهای اجرایی..... ۱۲۱

۵-۵-۲- پیشنهادها برای تحقیقات آتی و سایر محققان..... ۱۲۲

۵-۶- منابع و مآخذ ۱۲۳

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول ۱-۱- عناوین دوره ها و پایه های تحصیلی نظام آموزشی جدید.....	۱۱
جدول ۱-۳ - نمونه پرسشنامه مفاهیم مربوط به طبیعت گردی.....	۶۶
جدول ۲-۳ -جدول تحلیل محتوای کتب(چک لیست).....	۶۷
جدول ۳-۳ - نمونه پرسشنامه مربوط به دانش آموزان.....	۶۸
جدول ۱-۴ - مقایسه مفاهیم طبیعت گردی با کل مفاهیم کتاب جغرافی دوم راهنمایی	۷۲
جدول ۲-۴ - مقایسه مفاهیم طبیعت گردی با کل مفاهیم کتاب جغرافی سوم راهنمایی.....	۷۴
جدول ۳-۴ - مقایسه مفاهیم طبیعت گردی با کل مفاهیم کتاب جغرافی عمومی دوم دبیرستان	۷۶
جدول ۴-۴-مقایسه مفاهیم طبیعت گردی باکل مفاهیم کتاب جغرافی استان تهران سال دوم دبیرستان.....	۷۸
جدول ۴-۵- مقایسه مفاهیم طبیعت گردی باکل مفاهیم کتاب جغرافی سال سوم ادبیات وعلوم انسانی... ..	۸۰
جدول ۴-۶ - مجموع کل فراوانی بدست آمده از تحلیل کتا بهای درسی و درصد آن.....	۸۵
جدول ۴-۷- فراوانی مؤلفه های مرتبط باطبیعت گردی درمحتوای کتاب جغرافی دوم راهنمایی.....	۸۷
جدول ۴-۸- رتبه بندی مؤلفه های مرتبط با طبیعت گردی درمحتوای کتاب جغرافی دوم راهنمای.....	۸۸
جدول ۴-۹- فراوانی مؤلفه های مرتبط باطبیعت گردی درمحتوای کتاب جغرافی سوم راهنمایی.....	۸۹
جدول ۴-۱۰- رتبه بندی مؤلفه های مرتبط با طبیعت گردی درمحتوای کتاب جغرافی سوم راهنمایی... ..	۹۰

جدول ۴-۱۱ - فراوانی مؤلفه های مرتبط با طبیعت گردی در محتوای کتاب جغرافی عمومی سال دوم

دبیرستان.....۹۱

جدول ۴-۱۲ - رتبه بندی مؤلفه های مرتبط با طبیعت گردی در محتوای کتاب جغرافی عمومی سال دوم

دبیرستان.....۹۲

جدول ۴-۱۳ - فراوانی مؤلفه های مرتبط با طبیعت گردی در محتوای کتاب جغرافی استان سال دوم

دبیرستان.....۹۳

جدول ۴-۱۴ - رتبه بندی مؤلفه های مرتبط با طبیعت گردی در محتوای کتاب جغرافی استان سال دوم

دبیرستان.....۹۴

جدول ۴-۱۵ - فراوانی مؤلفه های مرتبط با طبیعت گردی در محتوای کتاب جغرافیای (۲) سال سوم

انسانی.....۹۵

جدول ۴-۱۶ - رتبه بندی مؤلفه های مرتبط با طبیعت گردی در محتوای کتاب جغرافیای (۲) سال سوم

انسانی.....۹۶

جدول ۴-۱۷ - کل فراوانی مؤلفه های مرتبط با طبیعت گردی در محتوای کتب جغرافیایی راهنمایی و

دبیرستان ۹۱-۹۲.....۹۷

جدول ۴-۱۸ - رتبه بندی مؤلفه های مرتبط با طبیعت گردی در محتوای کتب جغرافیایی دوره راهنمایی

و دبیرستان ۹۱-۹۲.....۹۸

جدول ۴-۱۹- توزیع فراوانی مفاهیم مرتبط با طبیعت گردی در کتب جغرافی مقطع راهنمایی و دبیرستان

در ابعاد (پرسش، تصویر و متن)..... ۹۹

جدول ۴-۲۰- توزیع جنسیتی افراد پاسخگو..... ۱۰۰

جدول ۴-۲۱- پایه تحصیلی پاسخ دهندگان..... ۱۰۱

جدول ۴-۲۲- فراوانی و میانگین اطلاعات دانش آموزان از طبیعت گردی..... ۱۰۲

جدول ۴-۲۳- آزمون دو جمله ای..... ۱۰۵

جدول ۴-۲۴- آزمون فرید من و اولویت بندی..... ۱۰۸

جدول ۵-۱- توزیع فراوانی مفاهیم مرتبط با طبیعت گردی در کتب جغرافی مقطع راهنمایی و دبیرستان

در ابعاد (پرسش، تصویر و متن)..... ۱۱۳

جدول ۵-۲- مجموع کل فراوانی بدست آمده از تحلیل کتا بهای درسی و درصد آن..... ۱۱۴

جدول ۵-۳- کل فراوانی مؤلفه های مرتبط با طبیعت گردی در محتوای کتب جغرافیایی دوره راهنمایی و

دبیرستان ۹۱-۹۲..... ۱۱۵

جدول ۵-۴- رتبه بندی مؤلفه های مرتبط با طبیعت گردی در محتوای کتب جغرافیایی دوره راهنمایی و

دبیرستان ۹۱-۹۲..... ۱۱۶

جدول ۵-۵- آزمون دو جمله ای..... ۱۱۸

جدول ۵-۶- اولویت بندی..... ۱۲۰

فهرست شکل ها

صفحه	عنوان
۳۰.....	شکل ۱-۲- اکوتوریسم به عنوان یک فرصت.....
۳۹.....	شکل ۲-۲- تهدیدات بالقوه اکوتوریسم.....
۵۷.....	شکل ۱-۳- طرح تحقیق.....
۵۸.....	شکل ۲-۳- مشخصات پژوهش.....
۶۲.....	شکل ۳-۳- مراحل تحلیل محتوای کتب درسی، پایایی و روایی یافته ها.....

فهرست نمودار ها

صفحه	عنوان
نمودار ۱-۴	نمودار ستونی فراوانی مفاهیم طبیعت گردی در ابعاد متن، تصویر و پرسش با کل فراوانی
۷۲	کتاب جغرافی دوم راهنمایی.....
نمودار ۲-۴	درصد فراوانی مفاهیم طبیعت گردی در ابعاد متن، تصویر و پرسش در مقایسه با کل فراوانی
۷۳	کتاب جغرافی دوم راهنمایی.....
نمودار ۳-۴	نمودار ستونی فراوانی مفاهیم طبیعت گردی در ابعاد متن، تصویر و پرسش با کل فراوانی
۷۴	کتاب جغرافی سوم.....
نمودار ۴-۴	درصد فراوانی مفاهیم طبیعت گردی در ابعاد متن، تصویر و پرسش در مقایسه با کل فراوانی
۷۵	کتاب جغرافی سوم راهنمایی.....
نمودار ۵-۴	نمودار ستونی فراوانی مفاهیم طبیعت گردی در ابعاد متن، تصویر و پرسش با کل فراوانی
۷۶	کتاب جغرافی عمومی سال دوم دبیرستان.....
نمودار ۶-۴	درصد فراوانی مفاهیم طبیعت گردی در ابعاد متن، تصویر و پرسش در مقایسه با کل فراوانی
۷۷	کتاب جغرافی عمومی سال دوم دبیرستان.....
نمودار ۷-۴	نمودار ستونی فراوانی مفاهیم طبیعت گردی در ابعاد متن، تصویر و پرسش با کل فراوانی
۷۸	کتاب جغرافی استان تهران سال دوم دبیرستان.....
نمودار ۸-۴	درصد فراوانی مفاهیم طبیعت گردی در ابعاد متن، تصویر و پرسش در مقایسه با کل فراوانی
۷۹	کتاب جغرافی استان تهران سال دوم دبیرستان.....
نمودار ۹-۴	نمودار ستونی فراوانی مفاهیم طبیعت گردی در ابعاد متن، تصویر و پرسش با کل فراوانی
۸۰	کتاب جغرافی سال سوم ادبیات و علوم انسانی.....

- نمودار ۴-۱۰- درصد فراوانی مفاهیم طبیعت گردی در ابعاد متن، تصویر و پرسش در مقایسه با کل فراوانی کتاب جغرافی سال سوم ادبیات و علوم انسانی..... ۸۱
- نمودار ۴-۱۱- نمودار ستونی فراوانی مفاهیم مرتبط با طبیعت گردی در متن کتاب های درسی (جغرافی)..... ۸۲
- نمودار ۴-۱۲- نمودار ستونی فراوانی مفاهیم مرتبط با طبیعت گردی در تصویر کتاب های درسی (جغرافی)..... ۸۳
- نمودار ۴-۱۳- نمودار ستونی فراوانی مفاهیم مرتبط با طبیعت گردی در پرسش کتاب های درسی (جغرافی)..... ۸۴
- نمودار ۴-۱۴- مقایسه کل فراوانی مفاهیم مرتبط با طبیعت گردی در کتاب های درسی (جغرافی)..... ۸۵
- نمودار ۴-۱۵- جایگاه مطالب طبیعت گردی در کتب درسی دوره راهنمایی و دبیرستان..... ۸۶
- نمودار ۴-۱۶- نمودار ستونی فراوانی مؤلفه های مرتبط با طبیعت گردی در محتوای کتاب جغرافی دوم راهنمایی ۹۱-۹۲..... ۸۸
- نمودار ۴-۱۷- نمودار ستونی فراوانی مؤلفه های مرتبط با طبیعت گردی در محتوای کتاب جغرافی سوم راهنمایی ۹۱-۹۲..... ۹۰
- نمودار ۴-۱۸- نمودار ستونی فراوانی مؤلفه های مرتبط با طبیعت گردی در محتوای کتاب جغرافی عمومی سال دوم دبیرستان ۹۱-۹۲..... ۹۲
- نمودار ۴-۱۹- نمودار ستونی فراوانی مؤلفه های مرتبط با طبیعت گردی در محتوای کتاب جغرافی استان سال دوم دبیرستان ۹۱-۹۲..... ۹۴

- نمودار ۴-۲۰- نمودار ستونی فراوانی مؤلفه های مرتبط با طبیعت گردی در محتوای کتاب جغرافی (۲)
 سال سوم رشته انسانی ۹۱-۹۲..... ۹۶
- نمودار ۴-۲۱- نمودار ستونی کل فراوانی مؤلفه های مرتبط با طبیعت گردی در محتوای کتب جغرافی
 راهنمایی و دبیرستان ۹۱-۹۲..... ۹۸
- نمودار ۴-۲۲- توزیع فراوانی مفاهیم مرتبط با طبیعت گردی در کتب جغرافی مقطع راهنمایی و
 دبیرستان در ابعاد(پرسش،تصویر و متن)..... ۹۹
- نمودار ۴-۲۳- توزیع جنسیتی افراد پاسخگو..... ۱۰۰
- نمودار ۴-۲۴- پایه تحصیلی پاسخ دهندگان..... ۱۰۱
- نمودار ۴-۲۵- نمودار ستونی فراوانی و میانگین اطلاعات دانش آموزان از طبیعت گردی..... ۱۰۴
- نمودار ۵-۱- توزیع فراوانی مفاهیم مرتبط با طبیعت گردی در کتب جغرافی مقطع راهنمایی و دبیرستان
 در ابعاد(پرسش،تصویر و متن)..... ۱۱۳
- نمودار ۵-۲- جایگاه مطالب طبیعت گردی در کتب درسی دوره راهنمایی و دبیرستان..... ۱۱۴
- نمودار ۵-۳- نمودار ستونی کل فراوانی محتوای کتب جغرافیایی راهنمایی و دبیرستان..... ۱۱۶
- نمودار ۵-۴- نمودار ستونی فراوانی و میانگین اطلاعات دانش آموزان از طبیعت و طبیعت گردی..... ۱۱۷

فصل اول

مقدمه و کلیات

۱-۱- مقدمه

آدمی در طبیعت متولد می شود، در طبیعت زندگی می کند و در طبیعت می میرد، انسان جزء جدایی ناپذیر طبیعت است.

در عصر ماشین، انسان بیشتر احساس تنهایی می کند و به طبیعت پناه می برد، به قول مولانا:

هر کسی کو دور ماند، از اصل خویش باز جوید روزگار وصل خویش

گردشگری دارای اشکال مختلف و انواع گوناگونی است که بسته به شرایط محیطی، متفاوت است. اکوتوریسم رویکرد جدید گردشگری در طبیعت است که در سال های اخیر مطرح شده است. این گونه از گردشگری در قرن بیست و یکم از چنان اهمیتی برخوردار است که سازمان ملل متحد قرن حاضر را قرن اکوتوریسم نامیده است (پاپلی یزدی وسقایی، ۱۳۸۵ به نقل از جهانیان و زندی، ۱۳۹۰: ۱۹).

در واقع اکوتوریسم گرایش نسبتاً تازه در صنعت گردشگری است. محیط طبیعی، چشم اندازها و مناظر زیبای طبیعت، کانون های اصلی و جاذبه های گردشگر پذیر این نوع از گردشگری است.

اکوتوریستها که با انگیزه های خاص خود به نواحی طبیعی و بکر زمین مسافرت می کنند تجارب سودمندی به دست خواهند آورد. آنان با زمینه های فرهنگی - زیست محیطی و طبیعت هر منطقه و کشور آشنا شده و به دوستداران و حافظان طبیعت می پیوندند (جهانیان و زندی، ۱۳۹۰: ۱۹).

امروزه آموزش و پرورش یکی از راههای مناسب برای رسیدن به توسعه اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی می باشد، همچنین به عنوان یکی از نهادهای تأثیر گذار در ایجاد و تغییر رفتار افراد جامعه نقش مهمی را بر عهده دارد و عملکرد غیر صحیح آن نهاد بر سایر نهادهای جامعه تأثیر مستقیمی خواهد داشت. دانش آموزان در مدرسه آموزش می بینند تا دانش ها و ارزشها را فرا گرفته و ضمن ایجاد

تغییر در رفتار آنان مهارت‌های اجتماعی را نیز کسب کنند تا آنها را در زندگی روزمره خود به کار ببرند. ما موظفیم دانش آموزان را با محدودیت‌های موجود آشنا کنیم و آنان را از واقعیت‌های انکار ناپذیر جهان آگاه سازیم و از مصرف عنان گسیخته بر حذر داریم. جهان سرمایه داری طالب مصرف است و مشوق آن، این ما هستیم که باید بر حرص و آز مهار کنیم. عنایت به معنویات، پرهیز از مادی‌گری، ساده زیستی، مصرف عقلایی و منطقی و آینده نگری ما را به راه درست در مسیر توسعه پایدار رهنمون خواهد شد (زاهدی، شمس‌السادات ۱۳۹۰: ۲۱۲).

۱-۲- بیان مسئله

اکوتوریسم نوعی از گردشگری است که ریشه‌های آن به طبیعت و محیط‌های باز برمی‌گردد. اکوتوریسم توسط سازمان جهانی گردشگری^۱ این‌گونه تعریف شده است؛ مسافرت به مناطق طبیعی که همراه با مسئولیت باشد و موجب بهبود بخشیدن به سطح زندگی مردم محلی و حفظ محیط زیست شود (جهانیان وزندی، ۱۳۹۰: ۲۱). به عبارتی اکوتوریسم پیونددهنده دو دیدگاه: تعهد شدید به طبیعت و احساس مسئولیت اجتماعی است.

امروزه گذار از مدرنیته به وضعیت پسا مدرن سبب آن شده است که گردشگری با دوری از جنبه‌های کلاسیک خود، زمینه‌های شکل‌گیری جریان گردشگری کیفیتی را در اقتصاد پسا صنعتی و پیرامون آن مهیا کند. روندی که توانست زمینه‌های تعامل فرهنگی را همراه با کاهش اثرات سوء زیست محیطی بین جامعه میزبان و میهمان و محل گردشگری فراهم نماید. در این میان اکوتوریسم نیز به عنوان گردشگری کیفی به سبب عواملی چند از قبیل: خستگی از محیط پرتلاطم شهری و شهرنشینی همراه با علاقه مندی به میراث فرهنگی، نگرانی‌های زیست محیطی و شیوه سالم زندگی، امتناع از فرهنگ مصرف‌گرایی و... شکل گرفته و توسعه یافته است (جهانیان و وزندی، ۱۳۹۰: ۶۳).

۱- UNWTO (United Nations World Tourism Organization)